

Blodkärl

Inflammation i tinningens pulsåder – jättecellsarterit

Du kan få en inflammation i pulsådern i tinningen. Ibland kan även ådern som går till ögat påverkas. Du blir helt bra igen om du snabbt får behandling med läkemedel.

Inflammation i tinningens pulsåder har tidigare även kallats temporalisarterit.

Symtom

Det här är några symtom som du kan få vid inflammation i tinningens pulsåder:

- Du får huvudvärk, oftast i tinningen och ibland i hårbotten eller nacken.
- Du får ont i musklerna.
- Du blir öm och svullen över pulsådern vid tinningen.
- Du får ont i käken när du tuggar.
- Du blir trött och får lätt feber.
- Du går ner i vikt.
- Du får svårt att se med ögat på den sida där du har ont.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du har symtom som kan tyda på inflammation i tinningens pulsåder.

Om det är bråttom

Kontakta genast en vårdcentral eller jouröppen mottagning om synen plötsligt förändras. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Undersökningar och utredningar

Läkaren brukar undersöka med fingrarna hur tinningpulsådrorna känns. Du får dessutom lämna blodprov för att ta reda på <u>sänkan</u> och <u>CRP</u>. Blodtrycket i armarna och blodsockret kontrolleras. Ibland får man även gå igenom en ultraljudsundersökning av pulsådrorna.

Ibland får man komma tillbaka vid ett senare tillfälle för en liten operation som görs för att säkerställa diagnosen. Du får lokalbedövning och sedan skär läkaren bort en bit av tinningpulsådern för undersökning i mikroskop. Du kan få lite ont när bedövningen har släppt. Ibland kan du få en liten blödning efteråt, men det är ovanligt. Det blir med tiden ett litet ärr i tinningen där huden har öppnats.

Behandling

Du får behandling med kortisontabletter om du har inflammation i pulsådern. Från början får du en hög dos som gör att

du snabbt mår bättre. Du får en extra hög dos kortison med spruta om din syn har påverkats av inflammationen.

Läkemedelsdosen minskas sedan stegvis och du får gå på flera läkarbesök för att kontrollera att dosen blir rätt. Det är vanligt att behöva ta läkemedlet upp till tre år.

Läkaren kontrollerar även ditt blodsocker och blodtryck under behandlingen.

Risken för <u>benskörhet</u> ökar om du använder kortison under lång tid. Därför får du även läkemedel för att förebygga benbrott. Risken för <u>magsår</u> ökar om du fått höga doser av kortison med spruta. Därför får du också läkemedel som ska skydda magslemhinnorna.

Biverkningar av kortison

Det är vanligt att du blir överaktiv och får svårt att sova i början av en kortisonbehandling.

Ibland kan du även få några av följande biverkningar:

- Du kan få svullna händer och fötter.
- Du kan gå upp i vikt.
- Din hud kan bli skörare, du kan lättare få blåmärken och det kan ta längre tid för sår att läka.
- Du kan få ett högre blodtryck.
- Du kan få förhöjt blodsocker.

Läs mer om behandling med kortison.

Komplikationer

Det finns en liten risk för att förlora synen på den angripna sidan om inflammation leder till tilltäppning av blodkärl som går till ögat. Därför är det viktigt att söka vård i tid om synen blivit sämre.

Vad beror inflammationen på?

Inflammation i tinningens pulsåder förekommer inte före 50 års ålder. Orsaken till inflammationen är okänd. Många som får inflammationen har samtidigt <u>muskelreumatism</u>.

Påverka och delta i din vård

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagningdu vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård.</u>

Du har möjlighet att få <u>hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också möjlighet att få <u>hjälp av en tolk om du har</u> en hörselnedsättning.

Senast uppdaterad:

2023-09-18

Redaktör:

Ernesto Martinez, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Göran Umefjord, läkare, specialist i allmänmedicin, Stockholm

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177 I	
Kontakt I	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	